

Handläggare: Kristina Ström
Telefon: 08- 508 24 017

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd

Yttrande till Socialstyrelsens smittskyddsenhet, tillsynsavdelningen, om tillgång till vårdhygienisk kompetens

Förvaltningens förslag till beslut

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutar följande:

1. Godkänna förvaltningens förslag till yttrande till Socialstyrelsens smittskyddsenhet, tillsynsavdelningen, om tillgång till vårdhygienisk kompetens
2. Överlämna yttrandet till Socialstyrelsens smittskyddsenhet, tillsynsavdelningen
3. Omedelbar justering

Steinunn Å Håkansson
Stadsdelsdirektör

Anna- Britta Hasth
Verksamhetschef

Sammanfattning

Enligt hälso- och sjukvårdslagen och tandvårdslagen ska vården vara av god kvalitet med god hygienisk standard. För att uppfylla detta krav behöver vårdgivaren ha tillgång till vårdhygienisk kompetens.

I varje vårdgivares organisation måste det därför finnas en vårdhygienisk kompetens för att uppfylla kravet på god hygienisk standard. Socialstyrelsen tolkning är att den vårdhygieniska kompetens som måste finnas i varje vårdgivares organisation innefattar

- grundkunskap om vårdhygien hos all vårdpersonal och
- tillgång till vårdhygienisk expertis såväl i förebyggande arbetet som vid akuta problem

För att vårdpersonal ska kunna ha grundkunskap om vårdhygienisk standard måste all personal vid anställning få en introduktion i verksamhetens lokala rutiner som sedan följs upp med kontinuerlig kompetensutveckling.

Grunden för den vårdhygieniska expertisen utgörs av ett team bestående av hygienläkare och hygiensjuksköterskor. Dessa har även tillgång till andra expertfunktioner, t ex inom mikrobiologi, epidemiologi, infektionsmedicin och smittskydd.

Den vårdhygieniska expertisen bör tillhöra en vårdhygienisk enhet med möjlighet till nära dialog med vårdgivarens ansvariga beslutsfattare.

Vårdgivaren har det yttersta ansvaret för kvalitet och patientsäkerhet och måste ha tillgång till en sådan vårdhygienisk enhet antingen genom att själv etablera en eller genom att ansluta sig till en enhet under en annan huvudman, t ex landstinget avdelning för smittskydd och vårdhygien.

I dagsläget är det varje stadsdel som fattar beslut om att upprätta avtal med landstingets avdelning för smittskydd och vårdhygien eller inte.

Socialstyrelsen förslag innebär att det framöver kommer att vara ett krav för vårdgivaren att ha tillgång till vårdhygienisk expertis genom avtal med t ex landstinget avdelning för smittskydd och vårdhygien, vilket är positivt men kommer att leda till ökade kostnader för den vårdgivare som inte redan har avtal.

Bakgrund

Enligt hälso- och sjukvårdslagen samt tandvårdslagen ska vården vara av god kvalitet med en god hygienisk standard, vilket innebär att vårdgivaren, dvs. stadsdelsnämnden, måste vidta samtliga åtgärder som är nödvändiga för att uppfylla detta krav. Kravet på att vårdgivaren måste ha tillgång till vårdhygienisk kompetens innefattas också i detta.

Socialstyrelsen har tagit fram ett dokument med målet att förtydliga vad lagens krav på god hygienisk standard i vården innebär för olika verksamheter. Förtydligandet ska kunna utgöra ett stöd för bl.a. vårdgivare och verksamhetsansvariga i det egna kvalitetsarbetet när det gäller att förebygga och begränsa vårdrelaterade infektioner.

Dokumentet ska också vara ett stöd för Socialstyrelsens tillsyn och för smittskyddsläkarens arbete med att fullfölja uppgiften enligt smittskyddslagen.

Yttrande till Socialstyrelsens smittskyddsmyndighet, tillsynsmyndigheten, om tillgång till vårdhygienisk kompetens

Det innebär bland annat uppföljning av vårdgivarens åtgärder för att förebygga smittspridning.

Ärendet

Enligt hälso- och sjukvårdslagen samt tandvårdslagen ska vården vara av god kvalitet med god hygienisk standard. För att kunna tillhandahålla vård av god kvalitet med hög patientsäkerhet måste vårdgivaren, dvs. stadsdelsnämnden, säkerställa att all personal har vårdhygienisk kompetens.

Dessutom behöver vårdgivaren tillgång till experter i vårdhygien som kan följa utvecklingen inom området och ge råd och stöd till vårdgivaren och till företrädare för medicinska specialiteter i ärenden som rör vårdhygieniska frågor.

För att förtydliga vad som avses med vårdhygienisk kompetens har Socialstyrelsen tagit fram ett dokument där Socialstyrelsen förtydligar sin tolkning av vad vårdhygienisk kompetens innebär.

Syftet med detta är att kunna klargöra vilket stöd som anses vara nödvändig för vårdgivaren.

Socialstyrelsens dokument innefattar även, förutom tillgång till vårdhygienisk kompetens, krav som kan ställas på olika verksamheter när det gäller exempelvis lokaler och utrustning samt vårdens organisation och planering.

Socialstyrelsens tolkning är att den vårdhygieniska kompetens som måste finnas i varje vårdgivares organisation innefattar

- grundkunskap om vårdhygien hos all vårdpersonal och
- tillgång till vårdhygienisk expertis såväl i det förebyggande arbetet som vid akuta problem

Med grundläggande kunskap avser den kompetens som all vårdpersonal ska ha för att säkerställa att samtliga arbetsuppgifter genomförs på ett sådant sätt att vårdrelaterade infektioner förebyggs så långt det är möjligt.

Vårdgivaren, dvs. stadsdelsnämnden, ansvarar för att sådan kompetens finns genom grundläggande utbildning samt introduktion på arbetsplatsen. Kompetensen ska behållas genom egenkontroll och utvecklas genom fortbildning.

Med expertkunskap avser sakkunskap, dvs. personer med särskild utbildning och erfarenhet inom det vårdhygieniska området, s.k. vårdhygienisk expertis.

Vårdhygienisk expertis bör tillhöra en vårdhygienisk enhet med möjlighet till nära dialog med vårdgivarens ansvariga beslutsfattare.

Basbemanningen vad gäller den vårdhygieniska expertisen utgör ett team bestående av hygienläkare och hygiensjuksköterskor. Dessa har även tillgång till andra expertfunktioner, t ex inom mikrobiologi, epidemiologi, infektionsmedicin och smittskydd.

Vårdgivaren, som har det yttersta ansvaret för kvalitet och patientsäkerhet, måste ha tillgång till en sådan vårdhygienisk enhet, antingen genom att själv etablera en eller genom att ansluta sig till en enhet under en annan huvudman.

För att den vårdhygieniska enheten ska kunna stödja vårdgivaren i kvalitetsarbetet krävs att enhetens uppdrag och mandat är formaliserat och att möjlighet finns till nära dialog med vårdgivarens ansvariga beslutsfattare.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av medicinskt ansvarig sjuksköterska.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen är positiv till Socialstyrelsens förslag till förtydligande av vad vårdhygienisk kompetens innebär och förtydligandet av vilket stöd som är nödvändigt för att vårdgivare ska kunna erbjuda alla vårdtagare vård av god hygienisk standard.

I dagsläget är det varje stadsdel som fattar beslut om att upprätta avtal med landstingets avdelning för smittskydd och vårdhygien eller inte.

Socialstyrelsen förslag innebär att det framöver kommer att vara ett krav för vårdgivaren att ha tillgång till vårdhygienisk expertis genom avtal med t ex landstingets avdelning för smittskydd och vårdhygien, vilket är positivt men kommer att leda till ökade kostnader för den vårdgivare som inte redan har ett avtal.

Bilagor

1. Socialstyrelsens remiss ”Tillgång till vårdhygienisk kompetens- Vårdgivarens behov av stöd i arbetet med att förebygga vårdrelaterade infektioner” med Socialstyrelsens dnr 33-5699/2008